

tænkte paa og ønskede at fremme en Toldreform, kunde det ikke lade sig gøre at bruge den Fremgangsmaade, sagde man, det vilde være at slaa Bom for en Toldreform. Det ærede 4de Medlem for 10de Kreds (Steensen-Leth) har allerede udtalt sig mod denne sidste Betragtning Rigtighed, og det glædede mig, da jeg hørte hans Udtalelser i Gaar, at se, at jeg dog paa et Punkt har en Meningsfælle i ham, idet han udtalte, at det troede han absolut ikke var rigtigt, den vilde ikke danne nogen Bom for en Revision af Toldloven, og han sagde yderligere: Jeg kan saa godt slutte mig til Regeringsforslaget. Det var mig for saa vidt en stor Behagelighed at høre, men det ærede Medlem fortsatte saa, at dette Lovforslag vil danne en uoverstigelig Bom „for enhver Sag, der bliver knyttet til det“, det vil sige, han vilde alligevel ikke slutte sig til det, men var en Modstander af det, og, som det synes, af den Grund, at det vilde danne en Bom for enhver Sag, der bliver knyttet til det; jeg ved nu slet ikke, at der er noget, som er knyttet dertil. Dette Lovforslag er fuldstændig selvstændigt, det staar paa sine egne Ben, det er ikke knyttet til noget af de Forslag, der foreligge, det kunde vedtages ganske uafhængigt af dem, saa jeg ved ærligt talt ikke, hvorledes det ærede Medlem paa den Begrundelse, og efter at han først har erklæret sig enig i Forslaget, dog kan erklære sig uenig deri. Det var saaledes kun en kort Glæde, jeg havde ved at tro, at det ærede Medlem var min Meningsfælle.

Men jeg vender mig til den Indvending, der er gjort, at et Lovforslag som dette, naar det blev gennemført, vilde danne en Bom for en Toldrevision. Det forstaas jo let, at Meningen dermed er den, at hvis man skal give visse Procent til Kommunerne af Toldindtægterne, saa vil der ikke være Tilbøjelighed i Tingene til at bringe Toldindtægterne ned, og det synes jo at være den Opgave, som man nu særlig har stillet sig, at bringe Toldindtægterne ned. Fra en anden Side har man dog ganske vist haft et meget højere Formaal, et meget retfærdigere, et efter min Mening meget visere Formaal, nemlig at omlægge Toldbeskatningen saaledes, at den kommer til at hvile retfærdigere, end den antages nu at hvile, og det vilde jeg slet ikke i og for sig have noget imod, det staar ikke i og for sig i Forbindelse med Spørgsmaalet, om man skal bringe det endelige Resultat for Statskassen af Toldindtægterne nedad. Det Princip, som udtaltes i Folketinget i Fjor, at man skulde

komme til en i sig selv hvilende Toldlov, kunde overmaade godt gennemføres saaledes, at man lettede Toldbyrden paa alle de Steder, hvor den var særlig tyngende, for dem, der ikke kunde taale den, og derimod lagde en passende højere Told paa de Steder, hvor den kunde taales. Det vilde jo være det Øjemed, hvorefter man skulde stræbe, hvorimod det unuligt, synes det mig, kan være Lovgivningsmagtens Opgave at bringe det samlede Beløb af Toldindtægterne ned gennem en Toldreform uden under den bestemte Forudsætning, at Staten faar for mange Penge, at den ikke trænger til disse Penge og kan undvære dem. Og jeg forstaar ogsaa, at hvis man mener, at den danske Stat og navnlig Statskassens Beholdning er saa rig, at man kan se bort fra de Indtægter, man nu har, var det en Sag for sig; saa vilde vi naturligvis alle være med til at bortkaste overflødige Skatter; thi ingen af os vil sikkert være med til, at Befolkningen skulde bære en Skat, der var overflødig for Stats-husholdningens Førelse. Men hvorledes er Stillingen? Alle vide jo, at Kravene til Statskassen vokse Aar for Aar, at der ligger en Mængde uopfyldte Krav, en Mængde Krav, der stille meget betydelige Fordringer til Statskassen, saaledes at der ikke er Tale om, at den med sine nuværende Indtægter paa nogen Maade vil kunne udrede de Udgifter, som disse Reformere ville kræve. Vi kunne endnu meget mindre gøre det, hvis vi i væsentlig Grad ville nedsætte de Indtægter, Statskassen har. Der er dog for en Stat som for os Mennesker ikke andet at gøre end enten at bruge Beholdningen til at udrede, hvad der paahviler den, eller at gøre Laan, der er ingen anden Udvej end dette. Og hvis man altsaa ikke har nok i sine Indtægter, maa man skride til Laan, en Foranstaltning, som har meget store Ulemper ved sig, og som man, navnlig naar man sidder i en lovgivende Forsamling, i særlig Grad maa være varsom med at anbefale; thi det er i Virkeligheden at skyde Byrden fra den nulevende Generation over paa fremtidige Generationer, og vi skulde dog nogenlunde søge at sikre os et godt Omdømme hos dem, der komme til at sidde i Rigsdagen efter os og høre til den danske Befolkning. Men med den hele Mangel paa fast Ledelse af Finanserne, som har været til Stede her i Landet de sidste 6 Aar, med den Mangel paa en ledende Kraft, en ledende Haand, som i finansiel Henseende har søgt at stille sig saaledes, som det vel anstaar sig for Ledelsen af Finanserne, med dette, at man